

13. fejezet

A felügyelő szerv

Bár Magyarországon körülbelül 3,7 millió életbiztosítás van érvényben, könyvünk megírásakor mégis arra kellett gondolnunk, hogy az Állami Biztosításfelügyelet nem a rengeteg honfitársunk, hanem az alig több mint kéttucatnyi hazánkban tevékenykedő biztosító érdekeit tartja szem előtt, s valójában ezeknek a cégeknek az érdekképviseleti szerve.

Amint azt Kováts Zoltán úr az Állami Biztosításfelügyelet munkatársa néhány évvel ezelőtt elmagyarázta nekünk, a hivatal nem azzal foglalkozik, hogy a cégek a biztosítási díjak hány százalékát költik haszontalan dolgokra, magas ügynöki jutalékokra, csillagászati üzcmfenntartási költségekre, ilyen-olyan tartalékképzésekre.

„Ezek a kérdések a biztosítók üzletpolitikájának részei, melyekbe az állam nem szól bele.”

A felügyelet csak azt nézi, hogy a biztosítók a megszabott módon fektessék be azokat a pénzeket, melyeket erre kívánnak szánni, s így, legalábbis elméletileg, ne juthassanak esődbe.

Tehát a biztosítás-felügyelet elsősorban a társaságok és a mögöttük álló részvényesek, nem pedig a biztosítottak képviselője.

Érdemes ehhez hozzátennünk, hogy minden magyar biztosítási ügynöknek ezerszer is a szájába rágják szemináriumokon és fejtágítókon, hogy nem akármilyen tevékenységet folytat, nem akármilyen terméket árul, hiszen a magyar állam mindezt egy szigorú hivatalon keresztül folyamatosan ellenőrzi.

Nem haszontalan azonban minden magyar biztosítottnak végig gondolnia, hová és kihez akar for-

dulni, ha valami panasza van, ha elégedetlen a biztosítók tevékenységével, ha úgy érzi, hogy kijátszották.

A biztosítás-felügyelethez, vagy inkább megspórol magának egy utat, és rögtön felkeres magának egy ügyvédet.

Mi sem jellemzőbb arra, hogy a biztosítás-felügyelet tényleg nem a biztosítottak, hanem a biztosítók érdekképviselői szerve: a főhivatal annak örül, ha a cégek nagy haszonnal dolgoznak, mert ekkor biztosított a működésük stabilitása, minél nagyobb a haszon tehát, annál jobb a cég.

Hogy ez a haszon kinék a kárára termelődik, az már a felügyeletet nem foglalkoztatja.

Az állami cég rajta tartja óvó szemét a dolgokon, s feladatához hűen védi mind a magyar állampolgárok, mind pedig a magyar állam érdekeit.

Így történt, hogy 1997 elején a főhivatal engedélyezte a Grawe biztosító magyarországi tevékenységét.

A Grawe az egyik legnevesebb kalózbiztosító volt a 90-es évek elején, mérhetetlen károkat okozva az országnak. A magyar állam nevében fellépő hatóság azonban lazán túltekintett az ilyen nevetséges apróságokon és engedélyezte a cég hazai működését. Tette ezt abban a reményben, hogy a Grawe, majd az ausztriai biztosításokat visszajuttatja Magyarországra, ami komoly tőkebelhozatalt jelent.

A Grawe vezetői ezt meg is ígérték.

Bár tudjuk, hogy egy biztosító mindig megtartja az ígétét, azért mit tesz isten, a Grawe – „teljesen váratlan módon” – mégse hozta vissza Magyarországra a pénzt.

Az Állami Biztosítás-felügyelet persze nem vonta vissza a működési engedélyt, miért is tette volna, hiszen maga is hosszú-hosszú évekig amúgy kalózhivatalként működött, teljesen törvénytelenül, a magyar hatályos jogszabályok megsértésével, hat évre kinevezett elnök nélkül. Holló a hollónak ugyebár...

Hiábavaló az az állami szigor, amely egyértelmű jogszabályokkal előírja, hogy a biztosítók az általuk elért nyereség döntő többségét szét kell hogy osszák az ügyfelek között.

A biztosítottak befizetéseinek egy jelentős része még azelőtt szét- és elszivárog, mielőtt még bármiféle nyereségképzésre sor kerülhetne.

Sok biztosított úgy véli, abban reménykedik, hogy vitás esetben panasszal élhet az Állami Biztosítás-felügyeletnél. Panaszkodni persze panaszkozhat a kedves átrázott, csalódott ügyfél, ám ez annyit ér, mintha a templomban tenné.

A magyar állami hatóság két fontos információval képes szolgálni a megsértődött, vagy csalódott biztosítottaknak. Az egyik az, hogy forduljanak bizalommal a bepanaszolt biztosító „magasan képzett” ügynökéhez, vagy menjenek bíróságra.

Hogy hogyan is működnek ezek az állami biztosítás-felügyeletetek, arra említünk egy egyszerű példát.

A magyar hatóság egyik nagy példaképe a német szövetségi hivatal 1984-ben békésen elnézte azt, hogy azt a kétnemzetű német polgárt, aki abban az esztendőben jórészt kényszerből felbontotta az életbiztosítását, egészen szemérmetlen módon becsapják.

Csillagászati veszteségeket kellett elszenvedniük, mert 15 milliárd márkányi befizetésükből csak 5 milliárdot kaptak vissza.

10 milliárd „akkori értékű” német márka egyszerűen szórén-szálán eltűnt a biztosítók zsebében.

Ez a jelenség évről évre megismétlődik, csak a kárvallottak száma, és az okozott kár összege változik.

A német biztosítási főhatóság pedig nem tesz semmit, miért is tenne?

Nemrégiben vita folyt az egyik német TV-csatornán az életbiztosításokról.

A biztosítók képviselői többek között azzal érveltek, szigorú törvény szabályozza, hogy a cégek az általuk elért nyereség hány százalékát kell kiosztaniuk az ügyfeleik között – ismételjük meg: ügyfeleik, s nem részvényesek között – (ez Németországban jelenleg minimum 90 százalék).

Rudolf Gerlach úr, a szövetségi biztosítás-felügyelet munkatársa erre úgy felelt, hogy tényleg igaz a fenti állítás, de ez végeredményben semmi kézzelfogható hasznot nem hoz az ügyfeleknek.

Hiszen a különbség a biztosító különböző ráfordításai, felszámolt költségei és a biztosítottaknak kifizetett nyereségrészesedés között óriási.

Ha egy biztosítótársaság folyamatosan magasan tartja a költségeit, hatalmas összegű nyereségesöklentő, úgynevezett csendes tartalékokat képez, akkor ez a bizonyos haszon a valóságban minimális lesz, ha egyáltalán marad belőle valami.

Hosszú évek kuporgatása után elképzelhető, hogy ez a fennhangoztatott nyereség egyetlen

márkára olvad, amiből aztán a kedves ügyfél meg is kapja a maga kileneven pfennigjét, amiből mostanság Németországban két-három zsömlét lehet csak venni.

Gondolja végig, kedves Olvasó, mi arra a garancia, hogy Gerlach úr megállapításai a magyar viszonyokra nem alkalmazhatók?

Ez a kis történet azonban mást is mond.

Például azt, hogy Németországban nagy a nyilvánosság hatalma és erős a demokrácia.

A berlini hivatal munkatársa megengedhette magának azt, hogy igencsak kritikusan nyilatkozzon a biztosítókról és az életbiztosításokról egy TV-adásban.

Nem tudjuk, hogy Ön mikor hallott utoljára az Állami Biztosítás-felügyelet vezető beosztottjától ilyen negatív szavakat tévében, előadásban?